EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2020/1960

2020 m. gegužės 14 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos maisto saugos tarnybos 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į savo 2019 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl Sąjungos pesticidų autorizacijos procedūros ([1]),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0068/2020),

A. kadangi, remiantis Europos maisto saugos tarnybos (toliau – Tarnyba) pajamų ir išlaidų suvestine ([2]), galutinis jos 2018 finansinių metų biudžetas buvo 79 183 814,25 EUR, t. y. nežymiai (0,47 proc.) mažesnis, palyginti su 2017 m.; kadangi Tarnybos biudžetą sudaro daugiausia iš Sąjungos biudžeto ([3]) gaunamos lėšos;

B. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl Tarnybos 2018 finansinių metų metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodė, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Tarnybos metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos,

Biudžeto ir finansų valdymas

1. džiaugdamasis pažymi, kad dėl 2018 finansiniais metais vykdytos biudžeto stebėsenos biudžeto įvykdymo lygis buvo 100 proc., t. y. 0,02 proc. didesnis, palyginti su 2017 m.; be to, pažymi, kad mokėjimų asignavimų įvykdymo lygis buvo 91,31 proc., t. y. 1 proc. mažesnis, palyginti su 2017 m.;

Veiklos rezultatai

2. pažymi, kad Tarnyba, siekdama įvertinti savo veiklos pridėtinę vertę, į savo išsamų į veiklos rezultatus orientuotą valdymo metodą įtraukė keletą pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių (PVRR); taip pat pažymi, kad Tarnyba naudoja kitus PVRR, siekdama pagerinti savo biudžeto valdymą;

3. pripažįsta, kad 2018 m. buvo antrieji išsamaus į veiklos rezultatus orientuoto valdymo metodo ir Tarnybos veiklos rezultatų vertinimo remiantis naujais PVRR, taip pat Tarnybos 2020 m. strateginio plano įgyvendinimo metai;

4. džiaugdamasis atkreipia dėmesį į gerus rezultatus, kurių Tarnyba pasiekė mokslinės informacijos rengimo terminų laikymosi požiūriu; taip pat pažymi, kad vienoje srityje, kurioje 83,6 proc. numatytų darbų buvo užbaigta laiku, nors ir nebuvo pasiektas 90 proc. tikslas, vėluota tik keliose srityse, kuriose darbo krūvis buvo labai didelis;

5. pažymi, kad atlikus 2017 m. pradėtą Tarnybos išorės vertinimą 2018 m. spalio mėn. posėdyje Tarnyba priėmė keletą rekomendacijų; pažymi, kad vertinimo ataskaitoje nurodytos pažangos sritys visų pirma apima naujus Tarnybos mechanizmus, skirtus bendradarbiavimui su suinteresuotaisiais subjektais, Tarnybos bendradarbiavimui su valstybių narių institucijomis ir jos nepriklausomumui stiprinti; pažymi, kad vertinime išskirtos tobulintinos sritys yra susijusios su Tarnybos požiūriu į išteklių skirstymą pagal prioritetus, jos specialistų samdymo sistemos ekonominėmis perspektyvomis ir poreikiu labiau pritaikyti savo komunikacijos išteklius įvairių grupių poreikiams;

([1]) Priimti tekstai, P8_TA(2019)0023.
([2]) OL C 202, 2018 6 12, p. 1.
([3]) OL C 202, 2018 6 12, p. 3.

6. palankiai vertina tai, kad Tarnyba su Europos cheminių medžiagų agentūra, Europos vaistų agentūra ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centru dalijasi ištekliais ir veikla rizikos vertinimo, duomenų rinkimo ir mokslinių tyrimų srityse; pažymi, kad Tarnyba pradėjo daugiau dalytis ištekliais ir veikla su Jungtiniu tyrimų centru, ypač su aplinkos apsauga susijusių duomenų ir žemėlapių srityse; primygtinai ragina Tarnybą aktyviai siekti tolesnio ir aktyvesnio bendradarbiavimo su visomis Sąjungos agentūromis;

7. ragina Tarnybą toliau skaitmeninti savo paslaugas;

8. palankiai vertina Tarnybos įnašą užtikrinant Sąjungos maisto ir pašarų grandinės saugą ir jos dideles pastangas teikiant Sąjungos rizikos valdytojams išsamias, nepriklausomas ir naujausias mokslines rekomendacijas klausimais, susijusiais su maisto grandine, aiškiai informuojant visuomenę apie Tarnybos darbo rezultatus ir nurodant, kokia informacija šie rezultatai grindžiami, taip pat bendradarbiaujant su suinteresuotaisiais subjektais ir instituciniais partneriais, kad būtų propaguojamas Sąjungos maisto saugos sistemos nuoseklumas ir pasitikėjimas ja;

9. pabrėžia, kad 2018 m. Tarnyba baigė nagrinėti 788 klausimus pateikdama mokslines nuomones, technines ataskaitas ir pagrindžiamąsias publikacijas;

10. mano, kad Tarnyba turėtų ir toliau ypatingą dėmesį skirti visuomenės nuomonei ir įsipareigoti laikytis atvirumo ir skaidrumo principų; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad priimtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1381 ([4]) Tarnybai nustatoma papildomų uždavinių, susijusių su saugumo vertinimu ir bendravimu su visuomene, ir dėl to Tarnyba turės papildomų išlaidų;

Personalo politika

11. atkreipia dėmesį į tai, kad 2018 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas 97,49 proc., o iš 319 Sąjungos biudžete patvirtintų etatų (palyginti su 2017 m. patvirtintais 323 etatais) buvo įdarbinti 5 pareigūnai ir 306 laikinieji darbuotojai; taip pat pažymi, kad 2018 m. Tarnyboje dirbo 122 sutartininkai ir 14 deleguotųjų nacionalinių ekspertų;

12. susirūpinęs pažymi, kad Tarnyba, kaip viena iš Sąjungos reguliavimo agentūrų, atsakingų už reguliuojamų produktų rizikos vertinimą, negauna pakankamai išteklių savo pareigoms veiksmingai vykdyti; primygtinai reikalauja, kad Tarnybai būtų suteikta pakankamai išteklių užduotims vykdyti;

13. pažymi, kad Audito Rūmai aptiko agentūroms būdingą horizontalią tendenciją konsultacijoms IT klausimais naudoti samdomus išorės darbuotojus; ragina kuo labiau sumažinti priklausomybę nuo išorės darbuotojų šioje svarbioje ir opioje srityje, kad būtų kiek įmanoma apribota bet kokia galima rizika;

14. pažymi, kad Tarnyba patvirtino pavyzdinį Komisijos sprendimą dėl asmens orumo apsaugos ir priekabiavimo prevencijos politikos; taip pat pažymi, kad Tarnyba surengė privalomus mokymo kursus tiek darbuotojams, tiek vadovams, ir užtikrino konfidencialių konsultacijų galimybę, taip pat sudarė sąlygas intranete paskelbti ataskaitą dėl priekabiavimo, kurioje skelbiami 2014–2018 m. laikotarpio statistiniai duomenys ir oficialios procedūros; prašo Tarnybos pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie priemones, kurių buvo imtasi tiriant priekabiavimo atvejus;

15. patvirtina, kad lyčių pusiausvyra Tarnybos vyresniojoje vadovybėje yra tinkama, nes du iš penkių vadovų yra vyrai, o trys – moterys; vis dėlto reiškia susirūpinimą dėl geografinio disbalanso, nes vyresniojoje vadovybėje nėra nė vieno vadovo iš valstybių, kurios įstojo į Sąjungą 2004 m.; prašo Tarnybos imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinta geresnė jos vyresniosios vadovybės geografinė pusiausvyra;

16. apgailestauja dėl to, kad nustačius dvejų metų veiklos pertraukos laikotarpį, 2017 m. nepriklausomumo politika apima pareigą tikrinti ekspertų interesus atsižvelgiant tik į mokslinės grupės, į kurią ekspertas pretenduoja, įgaliojimus; ragina nedelsiant atnaujinti šią politiką siekiant užtikrinti, kad ekspertų interesai būtų vertinami atsižvelgiant į bendrus Tarnybos įgaliojimus, kaip ne kartą ragino Parlamentas;

([4]) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1381 dėl ES vykdomo rizikos vertinimo maisto grandinėje skaidrumo ir tvarumo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 178/2002, (EB) Nr. 1829/2003, (EB) Nr. 1831/2003, (EB) Nr. 2065/2003, (EB) Nr. 1935/2004, (EB) Nr. 1331/2008, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) 2015/2283 ir Direktyva 2001/18/EB (OL L 231, 2019 9 6, p. 1).

17. apgailestauja, kad Tarnybos veiklos srityje veiklą vykdančių įmonių teikiamas mokslinių tyrimų finansavimas nelaikomas svarbiu veiklos pertraukos laikotarpiu, jeigu svarstoma suma neviršija 25 proc. viso mokslinių tyrimų biudžeto, kurį valdo ekspertų ir (arba) mokslinių tyrimų grupė, ir kad ši riba taikoma pavieniams šaltiniams, o ne visiems privatiesiems šaltiniams bendrai; ragina Tarnybos nepriklausomumo politikoje panaikinti finansavimo ribą, atsižvelgiant į Parlamento pakartotinius prašymus šiuo klausimu;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

18. susirūpinęs pažymi, kad Tarnyba turėjo problemų interesų konfliktų srityje ir kad tyrimai parodė, jog ekspertų, turinčių finansinį interesų konfliktą, dalis svyravo nuo 59 proc. 2013 m. iki 49 proc. 2017 m.; pažymi, kad Audito Rūmai nustatė, jog reikia stiprinti apskaitos pareigūnų nepriklausomumą, tačiau nuomonės dėl ekspertų nepriklausomumo nepateikė; ragina Tarnybą nustatyti griežtą pertraukos laikotarpį, kiek tai susiję su finansiniais interesų konfliktais, ir aiškias politikos gaires dėl naudojimosi ekspertų paslaugomis, kad Tarnybos mokslinėms nuomonėms nebūtų daroma nederamos įtakos;

19. apgailestauja dėl to, kad netikrinama, ar išorės ekspertai, pvz., klausymuose dalyvaujantys ekspertai arba patariamojo forumo, ryšių centrų ar mokslinių tinklų nariai, neturi interesų konfliktų, ir kad galimi interesų konfliktai šioje srityje gali likti nepastebėti;

20. prisimena 2019 m. sausio 16 d. Parlamento rezoliucijoje dėl Sąjungos pesticidų autorizacijos procedūros pateikiamas rekomendacijas, ypač raginimą Tarnybai pagerinti savo komunikaciją rizikos klausimais, atnaujinti savo rekomendacinius dokumentus atsižvelgiant į naujausias tendencijas visose susijusiose srityse, savo interneto svetainėje teikti vartotojams suprantamesnę informaciją ir sudaryti geresnes sąlygas duomenų analizei atlikti; paskelbti savo nuomones specialistų recenzuojamuose žurnaluose ir paraginti į jos darbą įsitraukti daugiau nepriklausomų nacionalinių ekspertų ir kitų mokslininkų, ir jokiame visų specialistų vertinimo proceso etape neleisti dalyvauti interesų konfliktų turintiems ekspertams; remdamasis Tarnybos atsakymu pažymi, kad ji atsižvelgė į daugelį rekomendacijų, pateiktų persvarstytame Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002 ([5]), visų pirma kiek tai susiję su didesnio skaidrumo ir prieinamesnės komunikacijos dėl rizikos klausimais;

21. primena, jog pagal persvarstytą Reglamentą (EB) Nr. 178/2002 bus reikalaujama, kad Tarnyba aktyviai užtikrintų, kad pareiškėjų pateiktus duomenis būtų galima parsisiųsti, spausdinti ir susipažinti su jais elektroniniu formatu, kadangi taip Tarnyba galės pasinaudoti mokslininkų bendruomenės pateiktu išplėstiniu tarpusavio vertinimu; primena, kad šis skaidrumo reikalavimas būtinas vykdant pramonės remiamus mokslinius tyrimus, tačiau jo negalima naudoti kaip argumento neleidžiant akademiniais tikslais naudoti duomenų, kurie dėl teisėtų priežasčių yra konfidencialūs, pvz., pacientų asmeniniai medicininiai įrašai;

Vidaus kontrolė

22. palankiai vertina tai, kad 2018 m., siekiant įvertinti, kaip reikėtų tikrinti Tarnybos kovos su sukčiavimu strategiją 2019 m. ir per ataskaitinius metus, buvo atlikta tinkamumo patikra, ir kad Tarnyba neturėjo OLAF perduoti jokių įtarimų dėl sukčiavimo atvejų ar imtis dėl jų tolesnių veiksmų;

23. pažymi, kad pagal Audito Rūmų ataskaitą Vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą „EFSA žmogiškųjų išteklių valdymas ir etika“, o Tarnyba ruošia atitinkamą veiksmų planą, kaip ji planuoja tobulinti kelias nurodytas sritis; ragina Tarnybą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie veiksmus, kurie buvo įgyvendinti;

24. ragina Tarnybą sutelkti dėmesį į savo mokslinių tyrimų rezultatų sklaidą visuomenei ir užmegzti ryšius su visuomene per socialinę žiniasklaidą ir kitas žiniasklaidos priemones;

25. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos jo 2020 m. gegužės 14 d. rezoliucijoje ([6]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([5]) 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002 nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

([6]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0121.